

LITERATURA.

Komentář k daňové reformě: Část I. Dr. B. Fux, K. Hüttel, K. Bajer, Fr. Blažek, J. Bekera, Dr. Fr. Binar: Zákon o přímých daních. — Část II. E. Wichta: Zákon o nové úpravě finančního hospodářství svazků územní samosprávy. — Část III. K. Bajer a doc. dr. A. Basch: Zákon o stabilizačních bilancích. Praha. — Státní tiskárna. 1927. 8°. 621, 128. — Ministerstvo financí odmítlo vydati bezprostředně po uzákonění daňové reformy prováděcí nařízení, odůvodňujíc to tím, že teprve až předpisy daňové reformy vejdou v život a budou konkrétně aplikovány na praxi, bude zřejmo, které z nich vyžadují doplnění a vysvětlení prováděcím nařízením. Na druhé straně byli si autoři daňové reformy vědomi, že jednotlivá ustanovení vyžadují aspoň prozatímního vysvětlení, které by však nemělo definitivního rázu, jenž v případě, že by se octlo v rozporu s požadavky praktické potřeby, byl by věci na závadu, ale přes to by vyjadřovalo a vysvětlovalo intenci autorů, kterou by bylo možno později získanými zkušenostmi revidovati. Aby úmysl tento mohl býti splněn, byl vydán tento oficiální komentář. Je to vlastně text zákona a v poznámkách jsou vysvětlivky, které obsahují jakýsi zhuštěný návrh budoucích prováděcích nařízení, tak jak by si je autoři představovali. Řešení toto jest jen vítati a odpovídá též intencím ministra Engliše, aby též veřejnost měla možnost uplatnit při stylisaci předpisů v prvé řadě ji zavazujících svůj názor. Způsob tento se osvědčil, neboť zabránuje mnohým nedopřáním a tvrdostem, které vznikaly z toho, že vláda z prestižních důvodů často raději nechala platiti ustanovení, které působilo v praxi rušivě, než aby se odhodlala k jeho novelisaci. V prováděcích předpisech k důchodové dani, s kterými nebylo lze vyčkávat, a které odpovídají plně vysvětlivkám uvedeným v komentáři, jest již pocíťován nedostatek této korektury, vyšlé z praktického použití. Provádění těchto předpisů setkalo se se značnými počátečními obtížemi a to tím spíše, že oproti ostatním systému přímých daní zavádějí způsob nový, který nemůže zde navázati na žádné zkušenosti. Proto jest již nyní zřejmo, že bude nutno je časem zdokonaliti.

O obsahu díla bylo již zde mluveno při uzákonění daňové reformy. Na celé práci jest viděti lásku a oddanost k dílu, které dovedly z komentáře vytvořiti nejen dílo nepostradatelné pro praktika, nýbrž příklad dokonalé práce vědecké. Snad dají se již nyní vytknouti daňové reformě některé maličkosti, které jsou sice důsledným domyšlením národohospodářských zásad, v praxi však působí rušivě, ba malicherně, ale celek je dílo imponantní, které svou jednotností, promyšleností a objektivitou vynucuje úctu. Státní tiskárna vypravila dílo velice vkusně, jak si toho opravdu zasloužilo. Dr. Lepař.

A. Langer und A. Richter, cand. jur.: Reichenberg und Rechtsgeschichte. — »Prager Juristische Zeitschrift«, Jhg. VII. 1927. Num. 6. »Festschrift zum 3. deutschen Juristen-Tag in d. Tschech. Rep.« 000 203 až 209. — Do slavnostního čísla k letošnému sjezdu německých právníků československých napsali dva mladí právníci historickou črtu o Liberci, tedy o místě, kde se tento spezd konal. Drobná tato práce sice nedostává plně svému úkolu v nadpise vyčtenému, protože si příliš všímá historické stránky a právnickou více opomíjí. Ale úkol není nikterak lehký, zvláště pro začátečníky, kteří nemohou se opřít o dřívější práce právněhistorické. Jestliže na tuto práci upozorňují, děje se to hlavně z toho důvodu, že by tato črta mohla býti dobře předlohou, jak postupovati ve zpracování právních dějin našich měst. Vznikla by takto poněmáhlu jakási místopisná literatura právně-historická a tak jako místopisná literatura je podkladem zpracování historie celkové, tak by i ona mohla býti bezpečným základem naší práce soustavné. Ča.

Dr. Rudolf Rauscher, *Znaczenie wyroków sądu ziemskiego w czeskiem prawie prywatnem.* (Przyczynek do charakterystyki czeskiego prawa prywatnego.) — Lublin, 1927. 16°, str. 15. — Autor podává příspěvek ke studiu nálezů českého zemského soudu a poukazuje zejména na rozdílnost starých nálezů od rozsudků soudních v době moderní. Spisek jistě vykoná své poslání jako vědecká informace pro polskou odbornou veřejnost právníku. Vr.

• *Origins of the Czechoslovak State* by Thomas Čapek. (The Revel Press, USA, 1926; str. 104, in 8°.) — Název této malé knížky, vzorřé technicky vypravené, bychom nejlépe česky tlumočili asi »Jak vznikl českoslov. stát.« Tvoří ji tři části: část informačně historická, nazvaná »Před světovou válkou« (str. 9—31), část, nazvaná »Dosažení samostatnosti«, v níž je vlastní těžiště knihy a třetí část, dokumentární, v níž je anglicky otiskneno 16 dokladů, důležitých pro vznik čsl. státu.

První část je určena čistě jen cizině a obsahuje pěkné, koncise a věcné vylíčení vývoje českého národa až do světové války. Vždy jednotlivá drobná stať je věnována jednotlivým stránkám české minulosti. Velmi pěkně je tu vylíčen politický vývoj Rakousko-Uherska ve všeobecném rámci evropské politiky posledních let před válkou.

Druhý oddíl podává vylíčení jednotlivých fází našeho odboje a vyvrcholuje asi v kapitole o mezinárodním uznání českoslov. státu. v popředí stojí tu otázka postavení Národní Rady pařížské. Zde se také nejvíce uplatní otisknéná sbírka dokumentů. Autor dochází k názoru, že vlády Spojenců uznávaly Národní Radu pařížskou pouze jako faktický nejvyšší orgán čsl. zahraniční akce a především jako velící orgán vytvořivší se zatím čsl. armády. V otázce vzniku státu klade důraz na význam hotových faktů. Mezinárodního uznání se dostalo českoslov. státu vlastně teprve připuštěním na mírovou konferenci (18. II. 1919). Nastupnické státy byly však hotovým faktem již před konferencí, která tento fakt pouze potvrdila.

Chceme-li zhodnotiti několika slovy Čapkovou knihu, řekneme asi, že je velmi šťastným spojením knihy informační a seriosní práce historické. Není nikde osobní nebo zbytečně propagační. Čapkova zásluha a originalnost je, myslím, v tom, že se snaží pochopiti a vylíčiti náš odboj zahraniční i domácí jako odboj jednotný, že, ač jest autor zahraničním Čechem (či snad právě proto?) s naprostou samozřejmostí zdůrazňuje v první řadě odboj domácí, že správně chápe, že při obnovení čsl. státu konec konců byl to národ sám, který se osvobodil. a nikoli že byl osvobozen, ať již působením určitých osobností nebo cizích mocností. —ček.

Univ. doc. Dr. František Rouček: *Občanské právo platné na Slovensku a v Podkarpatské Rusi.* Všeobecná část I. Nákladem J. Guska v Kroměříži r. 1927. — Autor podává jen znaší všeobecní část všeobecné části občianského práva platného na Slovensku a v Podkarpatskej Rusi, poněvác »naléhavost potreby žádala, aby vydání nebylo odkládáno do doby, až bude provedena konečná redakce rukopisů celé části všeobecné«. Je více pravda, že postrádáme samostatne zpracovaný systém slovenského obč. práva, tato kniha však medzery nevyplní, lebo od Tilschovho diela sa podstatne líši vlastne len krátkou kapitolou o prameňoch slovenského občianského práva, (tých niekoľko príkladov do úvahy neprichádza), a potom doplnkami patriacimi skoršie do právnej filozofie a práva ústavného, (až polovica použitej domácej literatury patrí do týchto oborov).

Stručná mluva diela môže tiež zapríčiniť nedorozumenia. Tak na pr. v kapitole o nariadeniach (č. 28) uvádí autor tieto rozdiely nariadení od zákonov.

a) jsou vydávána mocí výkonnou, nikoli zákonodárnou;

b) soudy mohou zkoumatí platnost řádně vyhlášeného nařízení (tak i před politickým převratem, § 19. zák. čl. IV.: 1869); totiž

c) nařízení lze vydávati jen ku provedení určitého zákona a v jeho mezích.

Slovičku »totiž« (spojující b) s c)) museli by sme rozumieť tak, že nariadenie je možné vydávať len k provedeniu určitého zákona sveta, lebo súdy môže zkúmať platnosť vsadne vyhláseného nariadenia, — čili b) je príčinou. c) Nehľadiac na to, že skorišie c) je príčinou b) a nie naopak, není medzi týmito dvoma právnymi pravidlami vôbec príčinnej, leda určitej v nútovnej súvislosti, obe sú samostatnými normami (ústavnými).

Poukazujem ďalej na kapitolu o zvyklostiach (čís. 32). »Nejsou-li při obyceji společny všechny předpoklady (s. 30, A, B; C), mluvíme o zvyklostech čili »usancích«. Ako kriteria obyčajového práva udáva autor: usus longaevis (A), opinio necessitatis seu iuris (B), obé musí se diti svazkem způsobilým (C). Čili zachováva-li se nejaká norma po delšiu dobu (A) s presvedčením, že zachovávanie normy je platným právom (B) nicktorým ojedinelým občanom (chybí tedy C) vznikalo by tým podľa uvedenej definície antorovej zvyklost. — Samozrejme nechcem ani okamih tvrdiť, že autor to myslel takto, sed ita scriptum est. —

V protívie s našimi vydaniaми tlačových chýb som nepozoroval, avšak výprava knihy je skromná.

Dr. Eugen Weiss.

Ing. Filip Vávra: Sbíрка technických protokolů s příslušnými zákony. V Praze 1926. — Stran 419. — Cena 40 Kč. — Sbíрка tato vychází v několika málo létech již ve druhém vydání, a jest doplněna několika dalšími vzory. Jinak zůstává v osvědčené osnově přeho vydání, kde před každým oddílem udává autor krátký přehled určitého oboru pravidelně výnosem úředním, který látku shrnuje. Kniha obsahuje obory: živnosti, školy, fary, stavby vodní, pozemní, silniční, mostní a stavební ruch. Kniha bude jistě užívána právníky a techniky činnými u veřejných úřadů stavebních.

á—

Dr. Jan Cívín: Poplatek z převodu nemovitostí (podle předpisů platných v Čechách, na Moravě a ve Slezsku). Praha 1927. — Nakladatelství Praetor. Stran 79. — Cena neudána. Kniha obsahuje velice přehledným způsobem zpracovanou látku, o níž se říká, že jest suchopárná. Autor ukázal, že žádná věc není nezajímavá, jestliže se jí chopí ruka s láskou. Kniha Cívínova jest velice instruktivní, obsahující od prvotních pojmů věci až nejsložitější a spletité případy. Pojednává po prvotních kapitolách o historickém vývoji zákonodárství v oboru převodního poplatku u zákonodárném stavu vynějším. Ve všeobecné části pak vykládá autor pojem nemovitosti, jejího příslušenství (což právě u převodního poplatku jest velice důležité), dále pak pokračuje v systému, jak v praxi se postupuje, výklady o zjišťování hodnoty nemovitostí, o sazbách poplatku převodního za různých okolností, o povinnosti strany při zjišťování a placení poplatků, jeho předepsání a o opravných prostředcích. Všeobecná část pak končí promlčením a výklady o přestupcích poplatkových předpisů. Zvláštní část zabývá se pak speciálními případy při smlouvě trhové, směnné smlouvě, dílčí smlouvě, což bude mítí pro praxi důležitost. V druhé části knihy snaší autor předpisy o poplatkových osvobozeních a úlevách, poskytovaných při různých příležitostech. Sloh knihy jest jasný a stručný, ačkoli celá látka, která připadá v úvahu, jest v ní do nejmenších podrobností obsažena. Pro praxi, která takové knihy již nutně potřebovala, bude kniha jistě nepostrádatelnou.

dnk.

Dr. Karel Flieder: Nejvyšší správní soud. — Praha 1927. Nákladem F. B. Škorpila. Stran 61. — Jest to druhé vydání knihy z r. 1921, o níž již v tomto časopise svého času bylo referováno; bohužel autor ne-

změnil v nejmenším svého systému v prvním vydání použitého, a tak opět dává otiskovati znění, která již dávno byla zrušena. Také jsou normy uvedeny nepřehledně, zvláště materie upravená v § 2. zákona č. 36/1875 se zřetelem k § 2. zák. č. 3/1918 jest sestavena naprosto nepřehledně. Sbirka má také rozhodnutí o řízení před nejvyšším správním soudem, avšak bohužel naprosto nedostatečná a nesystematicky uspořádaná, tak ku příkladu opět § 2 zákona č. 36/1876 který má přebohatou judikaturu, ač jest tato judikatura velice důležitá, neboť právě judikatura dává nahlédnouti do kasuistiky tribunálu, není uvedena vůbec, kromě jednoho rozhodnutí, které se k tomuto paragrafu nebojí. Nedovedu pochopit, proč autor (viz Všehrd, ročník III., str. 44) dává otisknouti celé znění ku příkladu § 28, když toto znění bylo výslovně změněno zákonem č. 149/1905. Staré znění nemá vůbec pro nikoho ceny, a proto právě se vydávají texty zákonů, aby vydavatel uspořil těm, kdož textu toho chtějí používat, práci spojenou s badáním po historickém vývoji zákona a jeho textu. Knížka obsahuje také jednacím řád nejvyššího správního soudu a některé zákony s řízením před ním související. Je škoda, že autor nevsíml si některých recenzi prvního vydání. Jistě by byla knížka dopadla pro praxi přijatelněji.

Ira.

Povinnosti a práva podnikatelů v povinnom úrazovom poistení robotníkov dlá uh. zák. čl. XIX.: 1907. — Nákladem Zemské úřadovny pro pojištění dělníků na Slovensku v Bratislavě, 1926, 8°, stran 67 s tabulkami, cena není označena. — Knížka tato obsahuje jednak textaci úrazového zákona, platného na Slovensku, jednak pojednává o právech a povinnostech podnikatelů a je tak praktickou příručkou pro praktické provádění úrazového pojištění.

Dr. Jindřich.

Dr. Gustav Winter: Státníci dnešní Francie. Svazek II. Politické knihovny, nákladem »Orbis«, akc. společnosti v Praze-XII. na Vinohradech 1927, 8°, stran 191, cena 22 Kč. — Autor přiblížil práci touto naší veřejnosti současný politický život Francie, v níž živými a ostrými charakteristikami narysoval 12 portretů vedoucích osobností od Briarda, Bluma, Caillauxe až po Clemenceau-a, Heriota, Milleranda, Painlevé, Poincaré-a a j. Vycházejí z lidské stránky jejich osob, jejich politického vývoje, domácího prostředí a z evropské situace, z jejich politických idejí, vytvořil autor dílo, které může značně přispět k prohloubení znalostí a zájmů o zahraniční politiku.

Dr. Jindřich.

Konsul J. M. Kadlec: Diplomatičké dějiny Albanie. — Nákladem »Orbis«, akc. společnosti v Praze XII. na Vinohradech, 1927, 8°, str. 50, cena 5 Kč. — V knihovně zahraniční politiky jako čtvrtý svazek vyslá práce tato z péra našeho tiránského konsula. Je stručným, však velmi instruktivním přehledem politických dějin Albanie od berlínského kongresu v r. 1878 až do naší doby. Dějiny Albanie označuje autor jako školní příklad diplomatické praxe a příkladá problému albánskému evropskou důležitost s poukazem na to, že se tu na půdě malého státu utkávají dvě zásady: italská »mare nostrum« a jihoslovanská: »Balkán balkánským národům«. Knížka tato je časová a obsahem svým zvláště dnes zajímavá.

Dr. Jindřich.

Dr. Josef Matoušek: Zákon o přímých daních. Nákladem Pražské tiskárny v Praze, 1927, 8°, stran 255, cena není označena. — Autor, jako člen rozpočtového výboru poslanecké sněmovny Národního Shromáždění a referent o dani důchodové napsal práci tuto, v níž uvádí nejen text zákona, nýbrž i výklad k jednotlivým paragrafům a ustanovením zákonným; knížka tato je populární příručkou všech těch, kdo budou podle zákona platiti státu jakoukoliv daň přímou. Výhodu nového zákona spatřuje autor jednak ve snížených sazbách, jednak v určitější a přesnější stylisaci pojmů finančního práva. Této jasnosti může

ovšem poplatník využití jen tehdy, jsou-li mu příslušné cifry a jasné pojmy přímo před oči postaveny a jasné vyloženy, což právě se stalo touto knížkou. Dr. Jindřich.

Karel Chochole: Dávky za úřední úkony ve věcech správních podle zákona ze dne 16. prosince 1926, č. 253 Sb. z. a n. V Praze 1927. Stran 215. — Kniha obsahuje v přehledu velice praktickém zákon příslušný, nařízení, jakož i důvodovou zprávu, která byla předložena Národnímu Shromáždění s tímto nařízením, jež v mnohém ukazuje důvody, proč dávka byla stanovena. Důvody ty také mnohdy ukazují národohospodářskou nevýhodu dávky. Sbíрка Chocholeova má také rozsáhlý abecední rejstřík, takže ji možno co nejlépe pro praxi doporučiti. dnk.

Stanisław Borowski: Przysięga dowodowa w procesie polskim późniejszego średniowiecza. — Warszawa, 1926, str. 80, in 8°. — Pěkná monografie mladého polského autora o průvodní přísaze v polském pozdně středověkém procesu dobře reprezentuje práci v historicko-právním semináři prof. Rafacze ve Varšavě, z něhož vyšla. Bohatství pramenného materiálu, jimž je opřena téměř každá věta, stejně jako rozsah použité literatury (shrnuté v připojeném bibliografickém soupisu), je až překvapující. —

Předmět šesti systematicky rozvržených kapitol, tvoří povaha přísahy v právním životě polském, schopnost osobní k vykonání přísahy, účastníci aktu přísěžního, formule přísahy, roky, místa a způsoby výkonu, a konečně t. zv. »niesprawność«, t. j. náš zmatek či kléska. Srovnávací base, v níž se věnuje pozornost zejména i českému sousedství, zvysuje hodnotu práce. Pro cizinu je připojeno i stručné francouzské resumé. Nynější studium autorovo v Praze dává nám tušit, že snad brzy zasáhne některou práci přímo do oblasti české. —ček.

JUDr. Karel Novák, Sbíрка vzorců soukromoprávních smluv a prohlášení. — Praha. 1927. Vlad. Orel. 8°. Str. XIV. a 287. Kč 96. — Dr. Novák odvážil se práce, o níž lze plně očekávat, že bude stejně radostně přijata, jako že se snad v některých případech setká s se nepříznivou kritikou. Ale to zásluze autorově nikterak nemůže ubrati tím spíše, že pořadatel této formulářové sbírky vůbec nemá předchůdců v naší literatuře právnické a stejně tak, podle našich poměrů soudě, jest možno čekat, že dlouho nebude nikým předstížen. Situace jest na oko jednoduchá, avšak v provádění velmi složitá. Zdálo by se, že dostačí sebrati vzorné příklady, uspořádati je v nějaký systém a dost, ale opak jest pravdou. Takto uspořádaná sbírka by snad přišla vhod konkrétním případům, ale nemohla by vyhověti veškerým požadavkům. Proto autor správně v této sbírce snažil se postihnouti nejdůležitější případy, podáváje vždy několik variant, aby používateli sbírku co nejvíce zpřístupnil a poskytl mu možnost vybrati si vzor nejvhodnější. Dr. Novák však pamatoval i na jinou důležitou věc a totiž, že k rychlému používání jest nutno, aby nemusil používatel teprve šlihedávati předpisy, a proto shrnul vždy před každým vzorem nejdůležitější ustanovení spolu s předpisy poplatkovými a kromě toho provází i v poznámkách pod čarou významné body vzorců. Společná ustanovení jsou velmi dobře shrnuta v úvodní části všeobecné, máme však obavu, že tyto rady značně cenné a dobře míněné nedojdou ohlasu u nás, kde obyčejně jako ze zásady se nečítají úvody. Že v této části úvodní nejsou poznámky nedůležité, vynikne z několika ukázek, jako jaký rozdíl je mezi listinou veřejnou a soukromou, o podpisu, a pod, iakož i rady, že při listinách, u nichž se počítá s dlouhým trváním, nemá býti užito písma strojového a že má býti použito dobrého inkoustu, že se máme vystříhati předpisování atd. Sbíрка sama jest přehledně uspořádaná. Předeselán jí jest tabulkový obsah, z něhož už pravidelně asi každý se bude orientovati a kromě toho ku konci přidáv jest podrobný rejstřík.

Jak bylo již uvedeno, práce podobného rázu může býti lehko napadena nepřívznivou kritikou, neboť rozhoduje subjektivní názor, co má býti v ní zařazeno, ba dokonce i jak by který vzorec mohl být podán. Autor jest si toho dobře vědom, jestliže reservoval řadu čísel pro doplňky. Kromě toho skutečnost, že Novákova práce nemá žádného předchůdce a že musí se její autor spolehnouti jen a jen na sebe, znamená, že její zdokonalení jest teprve dáno až v budoucnosti řadou zkušeností. Tak na př. referent by navrhol uvažovati, zda by jména ve vzorcích uváděná a vůbec všechny části formulářů, které se mají měniti, nebylo vhodno nějak typograficky odlišit, po př. zda by nebylo vhodné pro jména osob, míst, dále pro data užít nějakého typického jednotného značení, která by se přidala v souhrnném seznamu a pod. (Vzpomeňme jen na známé »Houšky« a »Nováky« prof. Hermann-Otavského!) Ale to jsou zajisté všechno maličkosti proti celkovému významu Novákovy práce. Bylo by také dobře, kdyby zkušenosti po léta nasbírané byly dávány autorovi k dispozici, vždyť takový poznatek nelze si jen egoisticky ponechat pro sebe a veřejnost bude zaň vždy vděčna. A konečně bude-li kdo namítati co proti této sbírce, chtěl byčť poněkud nř to, že sbírku dělal advokát pro své kolegy, pro advokáty a nikoliv pro nějakého neprávřníka neb nedouka. Její hlavní účel záleží v tom, aby se urychlila a usnadnila práce v advokátní kancelři, což potvrdí každý, že jest skutečně veliké důležitosti. Vr.

Paul Devinat: L'organisation scientifique du travail en Europe. Etudes et Documents, série B (conditions économiques), no. 17. Genève 1927. Bureau international du Travail. 8°, stran 266 + XII., cena 5 fr. — »Touto knihou přistupuje Mezinárodní úřad práce k řešení nového problému: vědecké organisace práce«, praví v předmluvě A. Thomas. »... Myšlenka tato je dnes moderní, ba, řekněme spíše, je poněkud ve všech zemích na pořadu veřejného mínění. Jest snad tím lépe určena? Pravdou jest, že pod pojmem, od nynějška běžným, vědecké organisace práce či racionalisace průmyslu řada mínění, řada různých serazení otázek se více méně zmateně klade vedle sebe...« — Spisovatel přítomné studie definuje vědeckou organizaci práce jako vědu vztahů různých činitelů výroby a zvláště vztahů mezi člověkem a jeho nástrojem. Účelem jejím jest pak dosáhnouti vrcholu výtěžku racionelním využitím různých činitelů. Věda tato dovede, díky prohloubené znalosti výrobních činitelů, postupně nahrazovati průmyslový empirismus stále přesnějšími zásadami řízení. — Studie probírá celou otázku v pěti kapitolách: počínajíc vznikem celého hnutí a jeho zřízení vylicuje aplikaci v jednotlivých zemích a dochází k závěru, že hnutí pro vědeckou organizaci práce v Evropě má dostatečné základy a že se již do té míry rozvinulo, že přišel vhodný okamžik pro vybudování mezinárodního organismu, této myšlenke sloužícího. Tento závěr vyplývá ze zvláštní ankety o tom uspořádané, jejímž zpracováním jest tato publikace. V pěti dodatcích je pak sebrán bohatý materiál k sledované otázce. První jest výňatkem z úvahy o vědecké organizaci práce, podané Mezinár. úřadem práce hospodářské konferenci (srovnaj Všehrd VIII., str. 163), a podává předmět a definici vědecké organisace práce. Druhý uvádí podrobně obsřrnou bibliografii německou a francouzskou, třetí seznam ústavů pro vědecké řízení práce, jakož i stručně vylicení vzniku a činnosti šesti nejdůležitějších (též Masarykovy akademie práce). Čtvrtý dodatek pojednává o aplikaci ve Francii a Německu a o standartisaci, pátý pak obsahuje statut Mezinárodního ústavu pro vědecké řízení práce. K. Gerlich.

Dr. Marie Opočenská: Slovenika uherských listin v domácím, dvorním a státním archivu ve Vídni v období let 1234—1490. — Praha. 1927. Orbis. Publ. archivu min. zahr. II. 2. 8°, str. 63, Kč 12.— — Nadpis nevyjadřuje dosti srozumitelně nezaskvěnému čtenři, co publikace tato obsahuje. Jsou to registry listin, týkajících se Slovenska. uložených ve fondu »uherských listin« v naznačeném archivu. Úvodem badatelka podala nástin provenience, sledujíc tak cíle po výtce prak-

tické, pro spisovou rozluku. Na to následují latinské registry listin seřazených v pořádku chronologickém. Uzávěrem podáno jest francouzské resumé úvodní kapitoly. Na tomto místě ponechám stranou rozbor celé práce zejména způsob edice, ačkoliv bych měl k ní řadu poznámek. Obmezil bych se jen na poukaz důležitosti podobných edicí pro naše právní dějiny. Tu bych měl zásadní výtku, že k edici nebyl připojen rejstřík ani jmenný, ani věcný. Jistě chronologické uspořádání postačí historiku politickému, nedostačí však pro naši potřebu. Máme tak málo seriosních publikací z dějin slovenských, že takový nedostatek mrzí tím více. Snad tato připomínka dostačí pro práci další. Jinak je nesporno, že archiv ministerstva zahraničí jde pevně a jistě za svým vytčeným programem a proto bylo by si přát, aby díla jím vydávaná byla zpracována co možná nejlépe, což na neštěstí nelze tvrditi o této práci, třebaž ji nepochybně bylo věnováno mnoho námahy i práce. Pro právníka zůstane jen snůškou materiálu, kterým bude se musit teprve probrodit, bude-li chtít nasbírat v něm to, co proň má cenu podstatnou. Ča

Zákon o silničním fondu. Sestavil Ad. Srb. Nákladem V. Tučka v Rakovníku, 1927, stran 56. Cena Kč 10.—. — Knížečka tato obsahuje zákon o státním silničním fondu, prováděcí nařízení a výtahy z parlamentních tisků upravené do odstavců, jež jsou celkem nesoustavně sestaveny. dnk

Branný zákon. Vydal Dr. Jaroslav Vorel. Komentovaný zákonů Kompasu svazek XXVI. Stran 664. Praha, 1927. — Dr. Jaroslav Vorel, přednosta legislativního oddělení MNO, vydal v Kompasů zákonná ustanovení, jimiž jest normována u nás branná povinnost spolu s přílehlými zákony. Sbíрка obsahuje v prvé řadě branný zákon upravený v důsledku poslední novely, dále pak branné předpisy, které vyšly nově před kráskou dobou. Zákonné předpisy tyto jsou podrobně komentovány, to jest opatřeny odkazy na souvislá ustanovení a výkladem. Ačkoli branné předpisy jsou samy o sobě tak podrobné, že by již ani komentáře nepotřebovaly, přes to jest vydání Vorlovo vítati, ježto dovede přece používání zákonných předpisů usnadnit. Kniha bude uvítána všemi, kteří s materií v ní obsaženou jsou v praktickém styku. dnk

Die Gebührengesetze mit Entscheidungen. II. díl. Sestavili Dr. Karel Heller a Dr. Max Lappert. Stieplova sbírka zákonů. Liberec 1927. — Autoři zhostili se své úlohy jistě vynikajícím způsobem. Druhý díl obsahuje tarifní sazby a položky, dále poplatková osvobození a úlevy, obsažená v různých zákonech, konečně ustanovení zákonů přinášejících poplatkové předpisy, jež se nedaly shrnouti do starého systému poplatkového tarifu. Jednotlivé položky jsou velice četně opatřeny rozhodnutími úřadů, vysvětlivkami, jakž i rozhodnutími nejvyššího správního soudu. Možno říci, že vydání co do sbírky materie jest úplná. Máme však za to, že v této materii se doporučovalo vydati dílo ve větším formátu, aspoň formátu knihy, ježto v malém rozměru se stává materie nepřehledná. Kdo se však v knize naučí hledat, tomu bude tato příručka nepostrádatelnou. dnk

Urheber und Verlagsrecht. Prof. Dr. Robert Mayer. Ve sbírce Stieplově, V Liberci 1927. — Stran 120. — Kniha obsahuje autorský zákon a zákon o smlouvě nakladatelské s některými mezinárodními předpisy. Kniha má sporé odkazy na souběžná ustanovení od ministra spravedlnosti prof. Dr. R. Mayr-Hartinga. Přes to, že pro praxi dostačí, zvláště pro posouzení věci a informaci, máme za to, že české vydání Kompasové stejné materie od Hartmanna a Dr. Löwenbacha bylo obsáhlejší. dnk